

Dosarul nr. 2rc-88/20

Prima instanță: (Judecătoria Bălți, sediul Central) Sv. Ghercavii
Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

DECIZIE

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni "Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel",

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Institutul de Fitotehnie "Porumbeni" împotriva Societății pe Acțiuni "Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 28 mai 2020, prin care s-a respins cererea depusă de Societatea pe Acțiuni "Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel" privind explicarea deciziei Curții de Apel Bălți din 12 martie 2020,

c o n s t a t ă :

La 03 ianuarie 2019, Instituția Publică Institutul de Fitotehnie "Porumbeni" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni "Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 septembrie 2019, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Institutul de Fitotehnie "Porumbeni".

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni "Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel" în beneficiul Instituției Publice Institutul de Fitotehnie "Porumbeni" suma de 4 796 607,50 de lei cu titlu de datorie, suma de 411 302,75 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 50 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2020, s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni "Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel" și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 septembrie 2019.

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni ”Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel” în beneficiul Instituției Publice Institutul de Fitotehnie ”Porumbeni” suma de 303 500 lei cu titlu de dobândă legală de întârziere pe perioada 13 septembrie 2019 – 13 februarie 2020.

La 14 mai 2020, Societatea pe Acțiuni ”Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel” a depus cerere privind explicarea deciziei Curții de Apel Bălți din 12 martie 2020 în partea ce ține de admiterea sau respingerea apelului incident depus de Instituția Publică Institutul de Fitotehnie ”Porumbeni” (f.d. 168-170).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 mai 2020, s-a respins cererea depusă de Societatea pe Acțiuni ”Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel” privind explicarea deciziei Curții de Apel Bălți din 12 martie 2020.

La 29 iunie 2020, Societatea pe Acțiuni ”Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel” a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 28 mai 2020, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și explicarea deciziei Curții de Apel Bălți din 12 martie 2020.

În motivarea recursului, Societatea pe Acțiuni ”Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel” a invocat că la data de 13 februarie 2020, Instituția Publică Institutul de Fitotehnie ”Porumbeni” a depus un apel incident împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 12 septembrie 2019, prin care a solicitat încasarea sumei de 303 500 lei cu titlu de dobândă legală de întârziere pe perioada 13 septembrie 2019 – 13 februarie 2020.

Însă, prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2020, instanța de apel a încasat suma menționată, fără a se expune asupra respingerii sau aditerii apelului incident.

În opinia recurentului, această omisiune constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, or, instanța de apel nu urma să constate din oficiu că apelul incident este doar o simplă cerere, intimatul înaintând o asemenea cerere după formă și conținut.

Prin urmare, instanța de apel era obligată să se expună referitor la admiterea sau respingerea apelului incident, fiind inacceptabilă ”recalificarea din oficiu” a instanței de apel a cererii de apel incident în cerere de încasare a dobânzii de întârziere, deoarece intimatul o asemenea cerere nu a depus.

La 15 iulie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de Instituția Publică Institutul de Fitotehnie ”Porumbeni” la data de 17 iulie 2020, conform avizului de recepție (f.d. 193).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 28 mai 2020, iar la 17 iunie 2020 recurentul a recepționat încheierea instanței de apel (f.d. 186).

Astfel recursul declarat la data de 29 iunie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu articolul 251 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă sunt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii sau dacă hotărârea cuprinde dispoziții contradictorii, instanța emitentă, la cererea participanților la proces sau a executorului judecătoresc, dă explicații asupra dispozitivului ori omite dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărârii.

Din sensul normei legale citate rezultă că, instituția explicării dispozitivului hotărârii judecătorești poate fi folosită de părți doar în ipoteza în care acesta nu este suficient de clar, iar acest fapt creează sau poate crea dificultăți în procedura de executare silită.

Totodată, instituția explicării dispozitivului hotărârii judecătorești nu este o cale menită să ducă la anularea ori modificarea titlului executoriu, întrucât o astfel de finalitate poate fi atinsă doar prin intermediul căilor legale de atac.

La caz, Colegiul reiterează că instanța nu poate corecta fondul cauzei prin intermediul procedurii instituite la art. 251 din Codul de procedură civilă.

Astfel cererea de explicare a hotărârii este admisibilă doar dacă sunt necesare lămuriri privind înțelesul, întinderea sau aplicarea dispoziției instanței de judecată. Or, la examinarea cererii de explicare a hotărârii nu se vor discuta împrejurări, care ar repune în discuție o hotărâre judecătorească irevocabilă, deoarece acest fapt contravine autorității lucrului judecat.

Obiectul explicațiilor poate forma doar înțelesul hotărârii, limitele și modalitatea executării prestațiilor, precum și cercul persoanelor vizate prin hotărâre.

În speță, Colegiul atestă că argumentele invocate de către recurent atât în cererea privind explicarea încheierii Curții de Apel Bălți din 28 mai 2020, cât și în cererea de recurs, sunt distincte procedurii de explicare a hotărârii judecătorești.

În această consecvență, Colegiul constată că conținutul încheierii Curții de Apel Bălți din 28 mai 2020 nu necesită explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului acesteia.

La fel, încheierea nu cuprinde careva dispoziții contradictorii.

Mai mult ca atât, Colegiul conchide că prin cererea depusă de Societatea pe Acțiuni "Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel", nu se solicită explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea încheierii, dar se invocă critici că instanța de apel nu s-a expus în privința apelului incident depusă de Instituția Publică Institutul de Fitotehnie "Porumbeni" împotriva hotărârii Judecătoreiei Bălți, sediul Central din 12 septembrie 2019, prin care a solicitat încasarea sumei de 303 500 lei cu titlu de dobândă legală de întârziere pe perioada 13 septembrie 2019 – 13 februarie 2020.

Contrar celor invocate în cererea de explicarea a deciziei Curții de Apel Bălți din 12 martie 2020, instanța de apel în motivarea deciziei, cu referire la apelul incident depus de Instituția Publică Institutul de Fitotehnie "Porumbeni", a constatat

că acesta nu întrunește condițiile unui apel incident, dar de fapt este o cerere de încasare a dobânzii legale de întârziere, calculate după pronunțarea hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 12 septembrie 2019, pe perioada 13 septembrie 2019 – 13 februarie 2020.

Prin urmare, Colegiul constată temeinicia încheierii Curții de Apel Bălți din 28 mai 2020, iar motivele invocate în cererea de recurs ca fiind declarative, care evidențiază caracterul lipsit de conținut al recursului și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța ierarhic inferioară.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel” și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 28 mai 2020.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel”.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 28 mai 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Institutul de Fitotehnie ”Porumbeni” împotriva Societății pe Acțiuni ”Fabrica de Prelucrare a Semințelor de Porumb din Răuțel” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru